

Saksframlegg

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	21. september 2012

SAK NR 058-2012

KJØP AV FELLES REGIONALT LABORATORIEDATASYSTEM I HELSE SØR-ØST

Forslag til vedtak:

1. Styret gir sin tilslutning til at avtale om kjøp av nytt regionalt laboratoriesystem for å standardisere laboratoriemedisinen i regionen gjennomføres.
2. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å gjennomføre kjøpet innenfor rammen synliggjort i denne sak på inntil MNOK 122 fordelt over åtte år, og i henhold til økonomisk langtidsplan styrebehandlet juni 2012 (sak 044-2012).

Hamar, 13. september 2012

Bente Mikkelsen
administrerende direktør

1. Administrerende direktørs anbefalinger / konklusjon

Siden mai 2010 er det gjennomført en prosess for å anskaffe ett felles regionalt laboratoriedatasystem i Helse Sør- Øst ref. styresak 094-2009 (regionale prioriteringer innen IKT investeringer 2010) og styresak 088-2010 (IKT langtidsplan).

I tråd med de ovennevnte styresakene ble det utarbeidet en felles kravspesifikasjon for de fire fagområdene som laboratoriesystemet skal dekke (generell laboratoriemedisin, mikrobiologi, patologi og blodbank) Med dette som grunnlag ble det gjennomført en anskaffelses prosess for et felles regionalt laboratoriesystem i Helse Sør-Øst som erstatning for nåværende 14 systemer. Dette har resultert i at leverandøren Software Point er valgt.

I anskaffelsen la man vekt på standardisering og samordning fra tidligere fire til fremtidig ett system. Sykehuset Østfold HF vil være det første sykehus der det nye systemet implementeres og driftssettes. Alle foretak har i prosessen forpliktet seg til å bruke det samme systemet når egne systemer skal skiftes ut.

Implementering og pilot for det nye laboratoriesystemet starter i Sykehuset Østfold HF i september 2012, basert på felles arbeidsprosesser og et standardisert oppsett. Deretter skal systemet implementeres i resten av foretakene i løpet av en 8 års periode.

Prosjektet er gjennomført i henhold til gjeldende prosjektmetodikk i Helse Sør-Øst.

Det er gjennomført ekstern kvalitets sikring av programmet.

Anskaffelsen er gjennomført som en kjøpsavtale med avbestillingsrett. Anskaffelsen var opprinnelig planlagt som en rammeavtale men ble endret til en kjøpsavtale med avbestillingsrett, slik at foretak kan fratrukket kjøpet om nødvendig frem til prosjekt på hvert enkelt foretak starter.

Helse Sør-Øst RHF ønsker med denne styresaken å redegjøre for anskaffelsesprosessen av laboratoriesystemet og invitere styret til å vedta fullmakt til administrerende direktør for gjennomføring av avtalen. Det er satt av midler i økonomisk langtidsplan til nytt laboratoriesystem. Finansieringen av implementering av et nytt laboratoriesystem bekreftes endelig i de årlige budsjetter.

2. Faktabeskrivelse

2.1 Hva saken gjelder

Laboratoriesystem sikrer standardisering av bestilling, gjennomføring og svar på undersøkelser gjennomført i sykehusenes laboratorier. Tradisjonelt har hver foretak hatt ulike system for hvert av områdene, klinisk kjemi, patologi, mikrobiologi og blodbankmedisin. I Helse Sør-Øst har alle foretak disse systemene og de har vært byttet ut ukoordinert og uten standardisering. Totalt eksisterer det 14 ulike laboratoriesystemer i regionen.

Denne anskaffelsen vil erstatte de 14 systemene som i dag finnes i foretakene med ett system som vil dekke alle laboratorieområder. En slik rasjonalisering vil gi billigere og enklere drift samtidig som det ville kunne lede til standardisering.

Overordnet målsetting ved anskaffelse av ett felles regionalt laboratoriedatasystem har vært:

- understøtte god pasient behandling
- understøtte best mulig faglig kvalitet
- understøtte krav til kvalitetsarbeid og akkreditering
- økt grad av standardisering
- forenkle arbeidsprosesser
- sikre bedre informasjonsflyt og prøvelogistikk
- forenkle integrasjon mot andre IKT systemer i helseforetakene
- bedre informasjonssikkerhet (integritet, konfidensialitet, tilgjengelighet)
- sikre en forsvarlig løsning for Sykehuset Østfold fordi deres laboratoriesystem ikke lenger vedlikeholdes. Et sammenbrudd vil kunne få dramatiske konsekvenser for pasientbehandlingen

Anskaffelsens omfang

Systemet skal dekke behovene til laboratoriefagene:

- generell laboratoriemedisin (medisinsk biokjemi, klinisk farmakologi, hormonanalyser, immunologi),
- mikrobiologi
- patologi
- blodbank (tapping, produksjon, laboratorievirksomhet og transfusjon).

Anskaffelsen skulle i størst mulig grad omfatte ferdigutviklede løsninger. For blodbank (tapping, produksjon, laboratorievirksomhet og transfusjon) vil Helse Sør-Øst forvente noe utvikling.

Beskrivelse av anskaffelsesprosessen

I mai 2010 startet fagpersoner fra samtlige helseforetak sammen med innkjøpsfaglige ressurser utarbeidelsen av en felles kravspesifikasjon. Det ble etablert en styringsgruppe med klinikkledelse/avdelingssjefer med representasjon fra alle helseforetak sammen med representant fra Helse Sør-Øst, sykehuspartner og konserntillitsvalgt. Prosessen har også involvert et forhandlingsutvalg og et evalueringsutvalg. Det har til sammen vært en meget bred deltagelse fra fagmiljøene i helseforetakene samt Helse Sør-Øst RHF og Sykehuspartner. Anskaffelsen er gjennomført for å anskaffe en god løsning, ut fra klinikkens behov, som dekker de fire aktuelle laboratoriefagene i en felles løsning.

Endring fra rammeavtale til kjøpsavtale

Underveis i prosessen har anskaffelsen blitt endret fra rammeavtale slik den ble omtalt i IKT langtidsplan, til kjøpsavtale med avbestillingsrett for det enkelte foretak frem til implementeringsprosjektet starter.

En rammeavtale, slik anskaffelsen opprinnelig var tenkt, medfører at foretakene kan tilslutte seg rammeavtalen ved å gjøre et avrop (kjøp). Det gir ingen forpliktelser for regionen som helhet ved å inngå rammeavtalen. Forpliktelsen inntreffer når det gjøres et avrop (kjøp) fra et enkelt foretak. Rammeavtaler kan ikke gis lengre varighet enn 4 år. Dette har vist seg uhensiktsmessig for sentrale IKT-systemer som oftest har en levetid i foretakene på minimum ca 8 år.

I forbindelse med oppstart av laboratoriesystem ble det vurdert at en rammeavtale hadde for store begrensninger. En ville heller gjennomføre anskaffelsen som en regional kjøpsavtale med avbestillingsrett. Dette gir mulighet for en varighet av avtalen på 8 år og gir større frihet for forhandlinger med leverandørene i anskaffelsesprosessen. En konsekvens av dette er at foretakene blir forpliktet i kraft av selve kjøpsavtalen, samtidig som man har avtalt rett til å avbestille kjøpet knyttet til det enkelte helseforetak. Forpliktelsen inntreer når kjøpsavtalen signeres av Helse Sør-Øst RHF. For anskaffelsen av laboratoriesystem har 8 helseforetak forpliktet seg til å kjøpe tjenestene som følge av avtalen med Sykehuspartner. Det er kun helseforetak uten vesentlig klinisk laboratorieaktivitet (Sunnaas Sykehus HF og Sykehusapotekene) som ikke tiltrer avtalen. Videre inkluderer ikke avtalen de 5 private sykehusene hvor Helse Sør-Øst RHF har driftsavtale.

2.2 Handlingsalternativer og hovedpunkter

Alle aktuelle helseforetak har forhåndsgodkjent prosessen og forpliktet seg til å implementere det standardiserte laboratoriedatasystemet for de fire laboratoriemedisinske fagområdene.

Registrerte service- og vedlikeholdskostnader for 2011 for de nåværende laboratoriedatasystem i Helse Sør-Øst var kr. 23,8 millioner kroner. Ved innføring av ett felles regionalt laboratoriedatasystem vil årlig vedlikeholdsavgift gradvis kunne reduseres til ca kr. 11,5 millioner kroner.

Sykehuspartner vil ha ansvar for forvaltning og drift av systemet og er også ansvarlig for vedlikeholdsavtalen med leverandøren.

Det vil bli definert målbare mål for innføringen av prosjektet som reflekterer formålet med anskaffelsen. Når tjenestepris per helseforetak foreligger, vil prosjektet beregne økonomisk gevinster samt beskrive kvalitetsøkning, økt informasjonssikkerhet og informasjonsflyt, standardiserte arbeidsprosesser, årsverksreduksjon etc.

Økonomisk vurdering

Økonomisk langtidsplan ble presentert for styret 20. juni (sak 044-2012). I underlaget til økonomisk langtidsplan er det lagt til grunn at investeringsnivået for den regionale IKT-prosjektporteføljen øker fra dagens ca 700 millioner kroner, gradvis til 1,2 milliarder kroner i 2016.”

Harmonisering av IKT-systemene beskrives som viktig, og standardisering innen laboratoriesystemene er en sentral del av dette.

Prinsipper for fordeling av investerings- og driftskostnader mellom Helse Sør-Øst RHF og foretakene vil fremlegges som del av sak om IKT-langtidsplan.

Helse Sør-Øst RHF vil finansiere kostnadene for innføring av laboratoriesystemet. Mens helseforetakene blant annet finansierer innføring i egen organisasjon. Disse kostnadene vil aktiveres hos Sykehuspartner og nedbetales av det enkelte foretak over fremtidige driftskostnader (avskrivning) som en del av tjenesteprisen fra Sykehuspartner. Årlige kostnader til leverandør er antatt og ligge i størrelsesorden:

(Gitt gjennomføring av implementeringsplan som beskrevet i beslutningsdokumentet)

År	Sum iht. T-bilag 7	25% usikkerhet	Investeringssum per år
2012	3.435.000	859.000	4.294.000
2013	13.348.000	3.337.000	16.685.000
2014	20.574.000	5.143.000	25.717.000
2015	34.970.000	8.742.000	43,712.000
2016	18.841.000	4.710.000	23.552.000
2017	16.390.000	4.097.000	20.487.000
2018	10.494.000	2.623.000	13.117.000
2019	3.404.000	852.000	4.261.000
2020	0		
Total:	121.460.000		

Måloppnåelsen i prosjektet vil ligge innenfor 2 områder: driftsmessig og prosessmessig. De driftsmessige gevinstene er beregnet og relaterer seg til reduksjon i vedlikehold og drift av et stort antall forskjellige systemer. Den prosessmessige gevinsten ligger i kvalitetsøkning, økt informasjonssikkerhet og informasjonsflyt og standardiserte arbeidsprosesser for de som arbeider innen laboratoriemedisin samt bedre pasientsikkerhet som resultat. Et ensartet oppsett av systemene i alle foretak vil gjøre det enkelt for personell å flytte mellom foretakene. Med felles standarder og metoder vil foretakene kunne utveksle informasjon og svar når myndighetene gir tillatelse til dette. Dette vil redusere antallet prøver totalt samtidig som arbeidsoppgaver i større grad vil kunne utveksles og fordeles mellom foretakene. Samlet vil et nytt system ha betydelige kvalitets- og rasjonaliseringsgevinster.

Økonomisk gevinst vil bli beregnet når nye tjenestepriser for områdene foreligger.

Oppstart implementering/pilot Sykehuset Østfold september 2012.

Planlegging av pilotering startet i mai 2012. Standardiseringsgruppen er i gang med detaljutformingen av det som skal importeres inn i det nye laboratoriesystemet. Den standarden som besluttes i pilotperioden, blir gjeldende for hele Helse Sør-Øst.

Teknisk implementering og drift av systemet skal ligge hos Sykehuspartner, og det er utarbeidet planverk for pilotperioden og første implementering. Det er utarbeidet en overordnet implementeringsplan for alle åtte helseforetak som tiltrer avtalen. Detaljert forvaltningsplan som omfatter både teknisk og faglig forvaltning vil bli utarbeidet som en del av pilotprosjektet

Følgende implementeringsplan er lagt for de åtte helseforetakene som har tilsluttet seg avtalen:

Helseforetak	Oppstart dato	Total implementeringstid
Sykehuset Østfold	01.09.2012	16 mnd
Oslo Universitetssykehus	01.09.2013	24 mnd
Vestre Viken	01.09.2014	13 mnd
Sørlandet Sykehus	01.03.2015	13 mnd
Telemark	01.10.2015	13 mnd
Vestfold	01.04.2016	12 mnd
Ahus	01.11.2016	14 mnd
Innlandet	01.08.2017	14 mnd

3. Administrerende direktørs vurderinger

3.1 Risikovurderinger: etisk, faglige, økonomiske, omdømmemessige, juridiske m.v.

Det er utført løpende revisjoner av prosjektets risikovurderinger med risikodempende tiltak. Versjon 5.1 av risikomatriksen ble tatt til orientering av styringsgruppen 09.08. 12.

3.2 Ekstern kvalitetssikring

Det er gjennomført ekstern kvalitetssikring av Terramar AS. Konklusjonene fra denne kvalitetssikringen var følgende:

- Anskaffelsen var gjennomført etter regelverket og det var ingen kritikkverdige forhold i anskaffelsesprosessen
- Det ble anført at styringsgrunnlaget frem til beslutningspunktet B4 var mangelfullt. Dette er gjennomgått av prosjektet i tråd og tiltak er iverksatt.
- Det ble gitt råd om å gjennomføre en intereseanalyse. Nåværende intereseanalysen vil bli revidert og besluttet i løpet av oktober 2012.
- Det ble påpekt mulig manglende oppfølging av egen risikoanalyse. Dette er ivaretatt.
- Det ble stilt spørsmål ved prosjektets standardiseringsprosess. Disse spørsmålene er adressert og tiltak iverksatt.
- Det ble påpekt at prosjektet måtte utarbeide gevinstrealiseringsplan basert på tjenestepris fra Sykehuspartner. Disse spørsmålene er adressert og tiltak iverksatt.
- Det ble påpekt mangler i forhold til eierstyring av prosjektet. Disse forholdene var ivaretatt med en ny organisering av porteføljestyret for Helse Sør-Øst.

3.3 Dialog/forankring av saken

I anskaffelsesprosessen har det vært bred deltakelse og involvering fra alle aktuelle foretak (beskrevet over). Alle foretak har hatt representanter i styringsgruppe og standardiseringsgruppe. Forhandlingsutvalget har hatt god forankring i styringsgruppen.

Prosjektgruppen består av prosjektleder, leder standardiseringsgruppen, leder funksjonelt ansvar og leder teknisk ansvar.

Standardiseringsgruppen består av leder, personer fra de fire fagområdene og sykehuspartner. Denne gruppen har en referansegruppe fra alle fagområder og helseforetak.

Tillitsvalgte har deltatt i arbeidet med prosjektet gjennom hele prosjektperioden og har ikke hatt innsigelser mot prosessene som er gjennomført.

Informasjonsskriv til helseforetakene/laboratoriene er utsendt i henhold til informasjonsplan som er utarbeidet av prosjektet og fulgt gjennom hele prosjektforløpet.

3.4 Drøfting pro et contra

Et nytt laboratoriesystem dekker et nødvendig behov for Sykehuset Østfold HF. Sykehusets nåværende laboratoriesystem i generell kjemi er utdatert med mangler i funksjonalitet og høy driftsrisiko, og det er ingen leverandør som vil ta ansvar for vedlikehold og feilretting for produktet. Sykehuset Østfold HF er derfor avhengig av å få byttet ut nåværende laboratoriesystem

Oslo universitetssykehus HF har i dag flere forskjellige laboratoriesystemer som skal erstattes med et system. Dagens situasjon hindrer effektive arbeidsprosesser, funksjonsfordeling og bidrar til dobbeltrekvirering som kan føre til forsinket og forlenget pasientbehandling.

Det har vært gjennomført en prosess der medvirkning og involvering har hatt et sterkt fokus. Ved oppstart av prosjektet var det store diskusjoner om forskjelligheten i de fire fagområder. I dag ser de fleste fordelene som et felles standardisert regionalt laboratoriesystem vil bidra til. Første steg på standardiseringsprosessen var utarbeidelsen av konkurransegrunnlaget med en felles kravspesifikasjon for de fire fagområdene og for alle helseforetakene. Neste fase i standardiseringsprosessen er også gjennomført og avsluttet ved at standardiseringsområdene er beskrevet i eget dokument som er behandlet av styringsgruppen.

I neste fase skal standardiseringsgruppen definere importen i nytt laboratoriedatasystem. I hele prosjektets forløp er behovet for standardisering tydeliggjort, både i prosjektdirektivene og som grunnleggende element i alle diskusjoner og vurderinger.

Sykehuspartners rolle som forvaltnings- og driftsorganisasjon har vært en forutsetning gjennom hele prosjektet, og er godt forankret hos alle aktuelle foretak.

Gjennomføringen av anskaffelsen er gjennomført i henhold til SSA-T (Statens standardavtale-Tipasningsavtalen). Dette har vært førende for partenes plikter og ansvar. Dette er kvalitetssikret av advokatfirma Wikborg Rein og beskrevet i evalueringsrapporten.

3.5 Konklusjon

Anskaffelsesprosessen er ført i tråd med rutiner og regelverk for offentlige anskaffelser. Valgt leverandør ansees som et riktig valg i forhold til de krav som er stilt gjennom anskaffelsen. Anskaffelsens verdi ligger utenfor fullmaktene til administrerende direktør. Saken presenteres derfor for å sikre godkjenning av anskaffelsen samt å gi nødvendig fullmakt til å finansiere anskaffelsen og bringe prosjektet over i en implementeringsfase.

Trykte vedlegg:

- Ingen

Utrykte vedlegg:

- Evalueringsrapport; ett felles regionalt laboratoriedatasystem v. 2.0
- Rapport; beslutningsgrunnlag. Kontaktinngåelse av leverandør datert 09.08.2012